

SİRKÜLER (2023'30)

Konu: 7440 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunda Yapılan Düzenlemeler Aşağıda Özet Olarak Yer Verilmiştir;

Bazı kamu alacaklarında ödeme kolaylığı, 31.12.2022 tarihine kadar doğmuş olan, kesinleşmiş olan veya kesinleşecek ihtilafli vergi ve cezaların ödenmesi, gelir, kurumlar, katma değer vergisi, gelir stopaj vergileriyle ilgili matrah artırımları, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan sigorta borçlarının (prim/idari para cezaları) taksitlendirilerek ödenmesi, meslek kuruluşlarına olan aidat borçlarının taksitlendirilerek ödenmesi, öğrenci ile Belediyelere olan borçların yapılandırılarak ödenmesine ilişkin getirilen düzenlemeler şöyledir;

1- Hangi Amme Alacak Ödemelerine Taksit ve İndirim Uygulanacak:

- Vergiler/Vergi Cezaları, Gecikme Zammı ve Faizleri
- 4458 Sayılı Kanuna Bağlı Gümrük Vergileri ve İdari Para Cezaları
- Sosyal Güvenlik Primleri (SGK- Bağ- kur), Ölçülemeye Ait Borçlar ve İdari Para Cezaları
- İl Özel İdarelerinin Çeşitli Harç ve Katılım Payları
- Belediyelerin (Emlak Vergisi, Çevre Temizlik, İlan ve Reklam Vergisi,) Vergi Alacakları ile Su Alacakları
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Bağlı Odalarının ve ile Diğer Meslek Oda Kuruluşlarının Oda Aidat Alacakları
- Trafik Para Cezası,
- İdari ve Adli Para Cezaları,

gibi çok sayıda amme alacakları bu kanun kapsama giriyor.

2- Yukarıda Belirttiğimiz Kapsama Giren Kamu Alacaklarının Dönemi:

- Vergi Dairelerine 31 Aralık 2022 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler: Gelir ve Kurumlar ile Katma Değer Vergisi/Muhtasar/Damga Vergisi ile ilgili alacaklar.
- Sosyal Güvenlik Kurumuna, Aralık 2022 ayı ve önceki aylara ilişkin alacaklar,
- Belediyeler nezdinde 31 Aralık 2022 tarihinden önce tahakkuk eden Emlak, Çevre Temizlik, İlan ve Reklam Vergilerinden doğan alacaklar.
- Vergi idaresince 12.Mart 2023 tarihi ve öncesi yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları ile 12 Mart 2023 tarihinden önce tarh/tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları bu kanun kapsamındadır.

Yukarıda belirttiğimiz, 12.03.2023 tarihine kadar kesinleşmiş veya ihtilafli alacakların kanunda belirtilen oranlardaki indirimlerin mükellef tarafından kabul edilmesi halinde ve bu af kanunu kapsamındaki borçlar ile bu borçların yukarıda belirttiğimiz tarihe kadar doğan gecikme zammı ve faiz tutarları yerine, hesaplanacak Yİ- ÜFE esas alınarak hesaplandıktan sonra toplam oluşacak yeni borç tutarları için Borçluların başvuruları sırasındaki tercihlerini, Peşin Ödeme veya aşağıda tadat edilen taksitler halinde ödemeleri halinde;

- 12 eşit taksit için hesaplanan yeni borca (1,09) oranında katsayı,
- 18 eşit taksit hesaplanan yeni borca (1,135) oranında katsayı,
- 24 eşit taksit için hesaplanan yeni borca (1,18) oranında katsayı,
- 36 eşit taksit için hesaplanan yeni borca (1,27) oranında katsayı,
- 48 eşit taksit için hesaplanan yeni borca (1,36) oranında katsayı

ile çarpılarak ve talebe binaen bulunulacak taksit sayısına bölünmek suretiyle, **aylık dönemler** halinde ödenecek taksit tutarları hesaplanacaktır.

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar ile bu kanunun kapsadığı dönemlerle ilgili olarak kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde tamamlanmamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine ait vergi ve cezalar için bu af kapsamında yararlanabilirler. (Uzlaşmaya girilmemesi şartıyla yararlanmak mümkündür)

I-MATRAH ve VERGİ ARTIRIMI

Yapılandırma, 7440 sayılı Kanununun 5'nci maddesinde Matrah ve Vergi Artırımı yer almakta olup;

Mükelleflerce çeşitli nedenlerle eksik beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesine imkan sağlamaktadır.

Matrah artırımına konu beyana tabi vergiler şunlardır;

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Gelir Vergisi Stopajı (muhtasar)
- Katma Değer Vergisi

Yukarıda beyana tabi gelir / vergiler için 2018 ila 2022 takvim yıllarına ait olanlar için matrah artırım yapılabılır.

I.1- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin vermiş oldukları, yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını;

2018	yılı	için	% 35
2019	yılı	için	% 30
2020	yılı	için	% 25
2021	yılı	için	% 20
2022	yılı	için	(*)

oranlarından az olmamak üzere ve de bu artırım oranlarının uygulanmasında bulunan matrahlar, kanunda belirtilen asgari matrahın altında kalması halinde, asgari matrahlar esas alınarak %20 oranında (artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini yasal süresinde vermiş ve tahakkuk eden vergileri de süresinde ödemişlerse %15) hesaplanacak vergiyi ödeyeceklerdir.

(*) 7440 sayılı kanunun Geçici Madde-1 ile Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri; 2022 yılı için matrah artırımı yapılması yönünde düzenleme yapılmış olup, bu düzenlemeye göre; bu kanunun Matrah ve Vergi Artırımı başlıklı 5 inci maddesinde belirtilen şartlar dahilinde matrah artırımı yapabilirler.

a) Mükellefler, 2022 takvim yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını %25 oranından az olmamak üzere artırımları halinde madde hükmünden yararlanır.

b) Kanunun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının; (b) ve (c) bentlerinde belirtilen asgari tutarlar; 2022 yılı için matrah artırımında bulunan gelir vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutanlar için 105.000 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek erbabı için 200.000 Türk lirasından, kurumlar vergisi mükellefleri için 500.000 Türk lirasından az olamaz.

c) Bu madde hükmüne göre 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için bu yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması ve bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şarttır. 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 1/1/2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda, bu bent hükmüne istinaden yapılacak kıyaslamada düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınır. 2022 takvim yılına ilişkin olarak; üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde; ikinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar, sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde bu beyanname beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar bu bent kapsamında yapılacak kıyaslamada dikkate alınır. Şu kadar ki, 2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmaz. 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, (b) bendinde belirlenen asgari tutarlardan (500.000,00 TL) az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınır.

Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Matrah Artırımındaki Asgari Artırım Tutarları:

Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Asgari Artırım (TL)	Vergi Oranı (%)	Asgari Vergi (TL)
2018	35	200.000,-	20	40.000,-
2019	30	215.000,-	20	43.000,-
2020	25	230.000,-	20	46.000,-
2021	20	260.400,-	20	52.000,-
2022	(*)	500.000,-	20	100.000,-

Vergi beyanlarını düzenli beyan edip, tahakkuk eden vergilerini, süresinde ödeyen mükellefler, matrah artırımında vergi hesaplamasına esas olan, (%20) vergi oranı yerine (%15) vergi oranı uygulanacaktır.

Gelir Vergisi Mükelleflerinin Matrah Artırımındaki Asgari Artırım Tutarları:

Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	İşletme Hesabına Göre Defter Tutanlarda Asgari Tutar (TL)	Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlarda (Serbest Meslek Erbabı Dahil Asgari Tutar)	Sadece Kira Geliri Olan Mükelleflerde Asgari Tutar (TL)	Normal Vergi Oranı (%)	Vergisini Düzenli Ödeyenin Vergi Oranı (%)
2018	35	63.800,-	94.000,-	37.600,-	20	15
2019	30	66.400,-	99.600,-	39.840,-	20	15
2020	25	70.500,-	105.800,-	42.320,-	20	15
2021	20	75.000,-	112.400,-	44.960,-	20	15
2022	(*)	105.000,-	200.000,-	-	20	15

Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile beraber dikkate alınacaktır.

Matrah artırımında bulunacak gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 2021 yıl ile önceki yıllar için, matrah artırımında buldukları yıllarda zarar etmiş olmaları halinde bu yıllara ait mahsup edemeyip sonraki yıllara devreden zararlarının, ancak %50'sini, 2022 yılı ve takip eden yılların vergi matrahlarından mahsup edebileceklerdir.

2022 yılı için matrah artırımında bulunan mükellefler, 2022 yılına ait zararlarının tamamını 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından bu zararlarını mahsup edemezler. Ayrıca 2022 yılı için matrah artırımında bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmeyecektir.

İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.

I.2-Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı:

Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden;

2018 yılı için	% 3
2019 yılı için	% 3
2020 yılı için	% 2,5
2021 yılı için	% 2
2022 yılı için	% 2

Oranına göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar (31 Mayıs 2023 günü sonu) beyan etmeleri halinde, söz konusu vergiyi ödemeleri kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz. Ancak 2022 yılından 2023 yılına devreden katma değer vergisi tutarları için idarenin inceleme yapma yetkisi bulunmaktadır.

Katma değer vergisi kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve Geçici 17'nci maddesine göre tecil terkin uygulamasından faydalanan mükellefler, yıl içinde tecil edilen vergileri artırıma esas alınacak hesaplanan vergi matrahından düşölerek KDV matrah artırımını yapılacaktır.

İlgili yıllarda işlemlerinin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan veya tecil terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıllarda gelir veya kurumlar vergileri için matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla arttırılan matrah üzerinden, %18 oranında katma değer vergisi uygulayarak katma değer vergisi için matrah artırımında bulunabilir.

Katma değer vergisi beyannameleri hiç vermeyen mükelleflerde, ilgili yıllarda gelir veya kurumlar vergileri için matrah artırımında bulunmuş olmaları şartıyla, arttırılan bu matrah tutarları üzerinde %18 oranında katma değer vergisi uygulayarak KDV için matrah artırımında bulunabilirler.

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın tüm dönemlerinin tamamı için artırımında bulunmaları gerekmektedir. Diğer bir ifade ile yıllık bazda katma değer vergisi için matrah artırımında bulunabilir. Matrah artırımını kapsamına giren beş yıldan, her hangi bir yıl veya yıllar için matrah artırımında bulunulabilir.

I.3- Gelir (Stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırım:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatına (itirazi kayıtla verilen beyannameler dahil) ait muhtasar beyannamelerinde yer alan yıllık ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden.

2018 yılı için	% 6
2019 yılı için	% 5
2020 yılı için	% 4
2021 yılı için	% 3
2022 yılı için	% 2

Oranında hesaplanacak gelir vergisini, bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen 31.Mayıs 2023 günü sonuna kadar vergi idaresine başvurarak matrah arttırmayı kabul etmeleri halinde, matrah artırımında buldukları bu yıllarla ilgili olarak ücret yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun birinci fıkrasının (2) (Serbest Meslek Kazançları) ve (5) (gayrimenkul Sermaye İratları) (6) numaralı bentleri ile 5520 sayılı kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ve (30) uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere;

2018 yılı için	% 6
2019 yılı için	% 5
2020 yılı için	% 4
2021 yılı için	% 3
2022 yılı için	% 2

Oranında hesaplanacak gelir vergisini beyan edip ödenmesi halinde bu beyanlarla ilgili vergi incelemesi, ilgili dönemlerde yapılan matrah artırımları nedeniyle, her hangi bir vergi veya ceza tarh edilemez.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (3) (G.V.K. Md 42'ye göre/yıllara sari inşaat ve onarım hak edişlerinden yapılan %3 oranındaki stoplar) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) (yıllara sari inşaat ve onarım hak edişlerinden kesilen %5 oranındaki vergi) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde (yıllara sari inşaat ve onarım hak edişlerinden kesilen %3 -%5 oranındaki vergi) yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere; 2018 ila 2022 yılları için her bir yıl itibariyle %1 oranında hesaplanan vergiyi, bu kanunun yayımını takip eden 31 Mayıs 2023 günü sonuna kadar beyan ederek ödemeleri halinde, bu vergi stopajlarıyla ilgili olarak gelir ve kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.

Bu stopajlarla ilgili olarak hiç beyan yapmayanlar ile bazı aylarda beyanda bulunanlar için kanunda asgari ölçütlerde beyan mecburiyetleriyle ilgili açıklamalar yer almaktadır.

I.4- Müşterek Hükümler:

Matrah artırımları nedeniyle tahakkuk edip ödenecek vergi tutarları (Kurum / Gelir / KDV / Gelir Stopaj Vergileri), Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak indirilmeyeceklerdir. Diğer bir ifade ile bu matrah artırımından dolayı ödenecek vergiler ilgili dönemin vergi matrahından tenzil edilmeleri (gider yazılmaları) mümkün değildir.

Arttırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmayacak ve ödenmeyecektir.

Matrah artırımında bulunulması halinde, Vergi Usul Kanununa göre defter ve belgelerin idare tarafından talep edilmesi halinde ibraz edilmesi mecburiyeti devam etmektedir.

Yapılacak bu matrah artırımları nedeniyle verilecek beyannameler üzerinden 1.000,00 TL damga vergisi tahakkuk ettirilecektir.

II- İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HALDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT ve DEMİRBAŞLAR:

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen 31 Mayıs 2023 günü sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle aktiflerine / defterlerine kaydedebilirler.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydedecekleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açacaklardır. Emtia için açılacak karşılık sermayenin bir cüzü kabul edilecek ve ortaklara dağıtılması halinde veya işletmenin tasfiyesi aşamasında dağıtım esnasında gelir unsuru sayılmayarak vergiye tabi tutulmayacaktır.

Makine, teçhizat ve demirbaşlar için açılacak karşılık birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

Genel orana tabi beyan edilecek makine, teçhizat, demirbaş ve emtialar rayiç bedelleri üzerinden, beyana makine, teçhizat, demirbaş ve emtialar bedeli üzerinde tabi oldukları oranların yarısı (%50) esas alınarak katma değer vergisi hesaplanarak ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilecek, beyanname verme süresi içinde ödenmesi gerekmektedir.

Kayıtlara alınacak makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden beyan edilerek ödenen KDV tutarı, ödemenin veya tahakkukun yapıldığı döneme ait katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen Katma Değer Vergisi genel esaslara göre indirim konusu yapılacaktır. Bu madde kapsamında beyan edilen kıymetlerin satılması halinde satış bedeli, bunların deftere kaydedildiği değerlerden düşük olamaz.

III- KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE BULUNMAYAN EMTİA, KASA MEVCUDU ve ORTAKLARDAN ALACAKLAR:

III. 1- Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, kayıtlarda yer aldığı halde iŐletmelerinde yer almayan emtialarını, bu kanunun yayım yayımlandığı tarihi izleyen 31. Mayıs 2023 günü sonuna kadar aynı neviden emtialar ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranını dikkate alarak fatura düzenleyerek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına göre dönemin gelir tablosuna intikal ettirebilirler.

Gayrisafi kar oranını cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

Bu hükme göre göre ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler, beyanname verme süresini izleyen birinci ve ikinci aylarda olmak üzere üç (3) eşit taksitte ödenecektir.

III. 2- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede yer almayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31.12.2022 tarihi itibariyle düzenleyecekleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklardan alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu kanunun yayımlandığı tarihi takip eden 31 Mayıs 2023 günü sonuna kadar beyan ederek, bu beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi hesaplayarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda ödenen vergiler, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilemez.

Bu madde kapsamında beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılamaz. Bu konuyla ilgili yapılan beyan üzerinden ödenen %3 oranındaki vergi ile bilançodan tenzil edilerek gelir tablosuna aktarılarak gider yazılacak tutarlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarından indirim (gider) konusu yapılamazlar.

IV- MESLEK KURULUŞLARINA OLAN AİDAT BORÇLARI :

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar (Ticaret / Sanayi Odaları ve Borsa) Esnaf ve Sanatkar Konfederasyon üyelerinin 31.12.2022 tarihi ile bu tarihten önce ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan aidat, navlun hâsılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücretleri asıllarının ödenmemiş olan kısımlarının, bu kanunun yayımını izleyen üçüncü ayın sonuna kadar birinci taksiti 30.06 2023 ayın sonuna kadar ile kalanı aylık dönemler halinde ve azami toplam dokuz eşit taksitte ödenmeleri halinde, bu alacaklar için uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacaklardan vazgeçilir.

Diğer meslek odalarına kayıtlı üyelerinin 31.12.2022 tarihi ile bu tarihten önce ödenmesi gereken halinde ödenmemiş bulunan borçlarını; bu kanunun yayımını izleyen üçüncü ayın sonuna kadar birinci taksiti 30.06 2023 ayın sonuna kadar ile kalanı aylık dönemler halinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmeleri halinde, bu alacaklar için uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacaklardan vazgeçilir.

Bu aftan yararlanmak için kanunun yayımını takip eden üçüncü ayın (Haziran 2023) sonuna kadar, alacaklı meslek kuruluşu başvurulması gerekmektedir. Bu talebe binaen ödenmesi gereken taksitlerin sürelerinde ödenmemesi halinde ödenmeyen alacaklara isabet eden faiz, gecikme faizi ve zammı gibi ferî alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Üyelerin, meslek kuruluşlarının bu alacakları için dava açmıŐ olmaları halinde, aftan yararlanmak için davalarından vazgeçmeleri gerekmektedir.

Aynı uygulama, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler / Yeminli Mali Müşavirler, Avukatların, Türk Mimar Mühendis odaları, Türk Dış Hekimleri/ Tabipler Birliği / Veteriner Hekimler Birliğine olan aidat vb. borçları bulunan üyeler, borçlarını yukarıda diğer meslek odalarına bağlı buldukları odalar için belirttiğimiz kıstaslar çerçevesinde yapılandırılacakları yönünde düzenleme yapılmıştır.

V- MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

Bu kanunun yayımlandığı tarih itibariyle, (2022 yılı dahil) ödenecek motorlu taşıtlar vergisi, trafik idari para cezası, geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine, bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar anapara ile ödenmeyen bu vergiye Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10 unun ödenmiş olması gerekmekte ve kanunu hükümlerini ihlal etmemiş olması koşuluyla ait olduğu taşıt için, yapılandırılma yapılması mümkündür. Motorlu Taşıtlar Vergisinin 13/d Maddesi (Bildirme ve sorumluluk- Fenni muayene esnasında borcun ödendiğinin kontrol edilmesi) için bu hüküm uygulanmaz.

VI- GÜMRÜK VERGİSİ :

Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilecek alacaklardan bu kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dahil);

Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme vadesi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergileri ve kısmen ödenmiş gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme zammı gibi ferilerin yerine bu kanunun yayımlandığı tarihi takip eden 31.05.2023 tarihine kadar, Yİ – ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergiye müteallik faiz, gecikme zammı gibi feriler amme alacaklarından ve vergi aslına bağlı olmadan kanunun yayımı tarihinden önce asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamından vazgeçilecektir. İlk taksit ödeme tarihi 30.06.2023 olup, diğer taksitleri aylık dönemler halinde azami 48 ay eşit taksitlerle ödemeleri gerekmektedir.

Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin, bu kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların geri kalan %50'sinin tahsilinden vazgeçilecektir.

Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergilerinin aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme zammı, gecikme faizi gibi feriler alacakları yerine bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezanın %70 ile alacak asıllarına bağlı feriler alacakların tahsilinde vazgeçilecektir.

VII- SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BORÇLARI :

2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ait olup, bu kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş, olan;

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'ncü maddesinde sayılan 4/a (eski adıyla Sosyal Sigorta), 4/b (eski adıyla Bağ- kur) ve 4/c (eski adıyla emekli sandığı) sigortalılık statüsünden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destekleme primi, kanunun yayımı tarihinden itibaren, kanunun yayımlandığı (12.03.2023) tarihi izleyen 31 Mayıs 2023 günü sonuna kadar kuruma başvurmaları ve ilk taksitini 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) bu tarihi tarihini takip eden aylık dönemler halinde azami 48 eşit taksite veya (Haziran 2023) aydan başlamak üzere aylık periyotlarda 12 ay eşit taksit, 18 ay eşit taksit, 24 eşit taksit, 36 ay eşit taksit veya 48 ay eşit taksitlerde ödeme imkanı getirilmiştir.

Borcun taksitler halinde ödenmesi halinde, taksitle ödenecek borç tutarları için kanun maddesinde belirtilen katsayılarla çarpılarak bulunacak tutarların eşit taksitler halinde ödenmesi gerekmektedir.

Af kapsamındaki borçlar için, borçların ödeme sürelerinin bittiği tarihlerde bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenecektir.

5510 sayılı kanunun 60'ncı maddesine istinaden; Genel Sağlık Sigortası (GSS) primi ödememiş olanların, taksitlendirme için müracaat süreleri kanunun yayımı tarihinden itibaren beş ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat etmeleri gerekmektedir. İlk taksiti veya peşin ödemesinin istenmesi halinde prim borcunun tamamını bu maddenin yayımladığı tarihten itibaren altı ay içinde ödemeleri gerekmektedir. Genel sağlık sigortası primlerinin bu şekilde ödenmesi halinde, SGK mevzuatına göre hesaplanan gecikme cezası, gecikme zammı tahsil edilmeyecektir. Sağlık yardımlarından istifade etmeyi isteyen GSS'lardan mevcut prim borcunu 31.08.2023 tarihine kadar ödemeleri halinde sağlık sigortasından yararlanabileceklerdir.

Genel Sağlık Sigortası kapsamında gelir testi yaptırmak için müracaat etmemiş olanların, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 31.07.2023 tarihine kadar gelir testi yaptırmaları halinde gelir testi sonucuna göre tescil başlangıcı yapılacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

31.12.2022 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu kanunun yayımlandığı tarihten önce kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan prim borçları bu kanun kapsamında ödenebilir.

VIII-Kanunla Düzenlenen Diğer Hususlar ;

Ayrıca bu kanunda; 31.12.2023 tarihine kadar olan; Emlak, Çevre Temizlik Vergisi, Su, Atık su bedel borçları ile idari para cezaları için ilgili Belediyelere 31.05.2023 tarihine kadar müracaat edilmesi, ilk taksiti 30.06.2023 tarihine kadar, diğer taksitlerini ise tebliğde belirtilen aylık olmak üzere azami 48 aylık ödeme vadelerine ödemeleri halinde, bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi feriler yerine Yİ-ÜFE oranları uygulanarak belirlenecek tutarlar ödenecektir.

IX-Kurumlar Vergisi Mükelleflerine Getirilen Ek Vergi

7440 sayılı kanunun 10/27 inci maddesiyle; Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin 2022 yılına ait kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek üzere, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci ve 10 uncu maddelerinde tadat edilen bazı istisna ve indirimler ile aynı kanunun 32/A maddesi kapsamında uygulanan indirimli kurumlar vergisi tutarları üzerinden %10 oranında, yurt içi iştirak ile yurt dışındaki iştirak kazançlarına (yurt dışındaki iştirak kazancının vergi yükü %15 olması halinde) %5 oranında bir defaya mahsusu olmak üzere ek vergi hesaplaması getirilmiş olup, bu ek verginin ilk taksidi Nisan 2023 ayın sonuna kadar, 2 inci taksit ise beyan ayını takip eden 4 üncü ayın sonuna kadar (31.08.2023) ödenmesi gerekmektedir.

Bahse konu ek vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamayacak ve hiçbir vergiden mahsup edilemeyecektir.

Ek vergiye tabi olmayacak Kurumlar Vergisi Kanununda belirtilen istisna ve indirimler aşağıdadır.

Madde 5 - İstisnalar

Kooperatiflerde risturn istisnası (KVK. Md. 5/1-i),

Taşınır ve taşınmaz malların Sat-Kirala-Geri Al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-j),

Varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine satışından doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-k),

Madde 10- Diğer İndirimler

Sponsorluk harcamaları (KVK. Md. 10/1-b),

Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-c)

Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile ibadethanelerin inşası ve mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-ç)

Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen yerlere yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-d), Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan bağışlar (KVK. Md. 10/1-e),

İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan bağış veya yardımlar (KVK. Md. 10/1-f),

Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı (KVK. Md. 10/1-g),

Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korumalı işyeri indirimi (KVK. Md. 10/1-h),

Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar

Geçici Madde: 14

Kur Korumalı Mevduat hesaplarından sağlanan kazançlarda istisna (KVK. Md. Geçici 14 ile Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükellefleri için uygulanan istisnadır.),

Yatırım indirimi istisnası (GVK. Mad. Geçici 61),

06/02/2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar ek vergiden muaf olacaklardır.

Diğer değişikliklerden öne çıkan bazı hususlar

Kanunda yapılan düzenlemelere göre çıkan diğer bazı hususlar aşağıdaki gibidir:

Kahramanmaraş'ta meydana gelen deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

a) Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 06/02/2023 ila 31/07/2023 tarihleri arasında mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı yardımlar ile 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar prime esas kazançta dâhil edilmeyecek, bu yardımlar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi alınmayacak,

b) Yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin, ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere BVK 'unun 73 üncü maddesindeki emsal kira bedeli esası uygulanmayacak,

c) Depremlerde vefat edenlerin mirasçılarında, sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden, yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacak,

ç) Depremlerde vefat edenlerin mirasçılarında veraset yoluyla intikal eden mallar veraset ve intikal vergisinden müstesna olacak, bu intikaller nedeniyle veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyecektir.

Tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile belgeleri depremler nedeniyle zayı olan mükellefler, 31/07/2023 tarihine kadar yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilecek. Bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayı olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde olacak.

Ticaret sicili müdürlüklerine kayıtlı ticari işletme, ticaret şirketleri ve şubelere ilişkin olarak; merkez nakli, tasfiye ve terkin işlemlerinden, ticaret sicil harçları ile herhangi bir ücret alınmayacak.

Depremden zarar gören esnaf ve sanatkârlara ilişkin olarak; aynı il sınırları içindeki tescil, tadil ve terkin işlemleri ile sicil tasdiknamesinden 31/07/2023 tarihine kadar harç, herhangi bir ücret alınmayacak.

Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilecek.

Depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin emlak vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, çevre temizlik vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı terkin edilecek.

7440 sayılı kanunun yukarıda özet olarak açıkladığımız maddeleri kanunun yayımı tarihinde (12.03.2023) yürürlüğe girmektedirler.

Not: Gelir İdaresi Başkanlığının sitesinde yer alan açıklamaya göre; mükelleflerin Yapılandırma Kanununa ilişkin her türlü soruları için Vergi İletişim Merkezini (189) arayabilecekleri yönünde açıklama yer almaktadır.

(Resmi Gazete: 12.03.2023 tarihli 32130 sayılı

Söz konusu kanun metnine resmi gazetenin aşağıdaki linkinden ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-14.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

